

ՏՅՈՒՆԻԴԵ ԻԲՕ

ՉՕՐՆԱ ՄԻՆ

ՈՒՍԻՐԵՏԱ ԴՁՄԼԵՏԱ ԵՐՄԵՆԻՍՏԱՆԵ
ԵՐԵՎԱՆ 1963

«Գօրնա մն» Բձրձոկձ իձրձձ ԵՄԼնձ.

ՏձնիԱ ԻԲօ ձձնցԲձձձ ղօձձ մձյձ ղրօննձ, իձր-
ձձձձձձձ. Բձրձկձ իշրԱԱ Բձրձօկձ ձձԱ Խձձձ ցձձ-
ձձ «Բյձ ձձձ»-Աձ ձձիշրԲձձ.

Շիկի Բձիձձ ձյցրն իշրԱԱ Տձրիյձ, ձձձ կնիձ-
ձձձ իձր ղձրֱ Խձ Լձ ձձձ «նյձիձկձր» ղ «մձլձ»
Այկձ, ԱԱ կօ Բձ ձձձձձձձիձ Խձձձ, Բձ ԽձձձԱԱ Խձյձ
ԽձրձԲձ մձրիյԱ ԽձԲձձկձր իշրձձձ Այկն. Շձրի Բձ-
ձձրձ, կօ մձրյԲԱ օձձ ձձձ ԵՄրձ մձԱ ձձԱձնձ.

ՍՍՀԻԴԲ ԻԲՈ

ԻՄ ԴԱՐԸ

(Գրդիկն)

Հձշձձձձձձի ղԲձձձձն հրձձձրձիկն Բյձն
(Հձշձիկն հրձձ), Արիկն, 1963 ղ.

ՏձԱԱ ԻԲՕ

ՄՕԻ ՅԵԿ

(Ոձ կրԱձկօ ղյկձ)

Արմյձկօ ցօԱձրձձձնօ ղԱԱձձձ

(Այնրձրձ), Երձձ, 1963 ց.

Р'ОКЕ МЫН ҚОРНА МЫНӘ.

Әз заньм былбыл һәнә,
Зәри у шилан чьнә,
Бьлурьм сәр лева вәтән,
Р'оке мын қорна мынә.

«Мәм у Зин» зарки заньм,
Заньм «Хәще у Сиабәнд»,
Бьра әв хвәра хвәшбьн,
Исафа мын дәвра мынә.

Бәр бун Фәди у Хани,
Мәтвә дәвра хвә кьрьн,
Ван стра гозәл у кани,
«Ах» ль сәр лева-мьрьн.

Дьнә-льн Ангола, Алжир,
Азайә Куба қәшәнг,

Дьмьрын капитале пир
У фашистед пезэвэнг.

Өз зылэк, дэвра мьн мешэ,
Дэвра мьн нив кьрэ пегэ,
Палэ кё дьчэ пешэ
Хуна мьн дьлда дьчэ.

Дэвра мьн атом ньнарт,
Шир дае гиһандэ мьраз,
Әw бу кут, буйэ щэлат,
Бона мэрвайа херхаз.

Сахбын, былбыл у шилан,
Нэхэйид, зэрия тэрлан,
Кьлама мьн дэвра мьнэ,
Р'оне мьн қөрна мьнэ...

1961

ПРОГРАМА ПАРТИАЕ

Қарату бу сэд сал бәре,
Бесътар бу мьразе мә;
Ах у вахина кәсәре
Хөре мә бун, ле кән дәгмә.
Кал у бава худан дьрет,
Бьрчи дьман, левза, рьжи,
Зурйа хуна вана дьмет
У кисе ван дьбу тьжи.
Маркс, Энгелс кьрнә газы:
«Жь хәве рабьн, гәли бьра,
Ки һе қулә бей нәйнәси,
Ки бе малә чава фьрар»...
У тәв рабу хәлқе ренщбәр,
Палә, гөнди дәст данә һәв,
Ленин ванра бу сәрәскәр,
Хьлаз бу дәрд у рәвә-рәв.
Мьразе мә қарату бу

Р'он һатә бәр, бу октябрь,
Бу чәмәки гәфгөри зу
Дьһһа рьзи ажот у бьр.
Вәки диса мьразе мә,
Бесьтар у қәрәту ба,
Һатнә сәр мә пәрани, мәр,
Һатнә сәр мә ба у багәр.
Ордие ғанә қөрә, қотам,
Тьм батмишбун, сәкәсьзбун,
Ордие ғанә чава хөлам
Милион һатьн, зо фәрәк чун.
Ле Вәтәне мьн бу овкйан,
Р'он да хәлқе сәхир бевар
У Вәтәне мьн бу шәмдан
Нур да хәлқе фәқир, бетар.
Вәтәне мьн шандә әрша,
Дьле дөсьд милион кәса.
Буйә тәриқ, чь кө буйә,
Тәв е мәйә, чь кө һәйә.
Р'ожа иро шыкьр нәзар,
Әм дьвиньн, әм дьхуньн,
Партия, хәта тәйә нубар,
Вьр шәр һәйә пешбәри шәр,
Бой азайе, бой әдлайе.

Вър шәркарийә ль пеш әдәт,
Чь кӧ кәвнә у бетәәт,
Чь кӧ мина гәнд у гәмар
Сәр рйа тәзә дьвә нәсар.
Вър шәркарийә бона әмьр,
Кӧ ширьнә чава шәкьр,
Вәки қиз, хорт, вәки әвләд
Һәв рамусьн бехоф, сәрбәст.
Вәки даик бәр щолана
Тьме бь әшқ бежьн лури,
Вәки тӧщар шаһ у гадша,
Ль бәдәна мә нәвнә зури,
Вәки атом, кӧ жь малсәхәла
Мәрьвайе һатә дьне,
Мина кӧрәки ширнәрам,
Дайка хвәра нәкә зьне.
Вър шәркарийә, кӧ хам, хопан
Бьбьн чайлах у гӧлстан.
Вәки Марс, һив, дьне-әлам,
Һәщә сӧра һәвдӧ һәбьн.
Вър шәр һәйә, вәки тьвьнг
Бьвә дарколк бәр тәндуре,
Вәки топ у щәбьрханә
Бьвнәтитьк ль кьзуре.

Уьр шэр һэйэ, кӧ нэвие мьн
Чирокада шер заньбэ,
Уэки мьразе калке мьни
Чэвдамайи миасэrbэ.
Кэзар сианэт тэра, партия,
Кэзар шькър тэра тьме,
Тӧ чедьки бой мэ кәмуйа
Шанәшина коммунизме.

1961

СЭЛАМ, МОСКВА

О, сэлам Москва, тō кура эгър,
Жь бэрхване Элэгэзе пьriskөкө
һьлбър.

Н. Щнди

Дьле мында нэзар мьраз,
Нэзар ньсрэт у нэзар нбб,
Чэве мында вэйр у нэwас,
Сэр леве мын нэзар сэлам,
Ль qөфэса синге мында
Дьле миллион-миллион кбрдн.
Иро ль тэ бумэ меван,
Тō бажаре мыни щнди,
О, тō мьраз, мэркэза зор,
Сэлам тэра, Москва сор.

Мын бона тэ анийэ сэлам,
У һекэле гөл-сосьна,

Мын бона тә анийә кьлам,
Ҳоб у кәла кәзар дьла.
Мын бона тә анийә пешкеш
Рамусана де у зара,
Кө сәрбәстн, тьме аза,
Бьн шәмала рожа тәда.
О, тө бәхти, мәркәза зор,
Сәлам тәра, Москва сор.

Ҳәйрана тә, тәра рәва
Дьле мьни тәри-щаһъл,
Бьра эз сәр Мәйдана Сор,
Бьвмә хвәли, бьвмә кәвьр,
Вәки нәвие мьн жи сәрбәст,
Бьвә меван ль пашла тә,
Вәки әв жи кәбар бежә
Калке мьн жи вьра мьрйә.
Канийа шайе мәркәза зор,
Сәлам тәра, Москва сор.

ПАЙИЗА МОСКВАЕ

Өзман пира нәмьрнәжи,
Һынғыл бь ав бунә тьжи,
Дьлоп дькьн, дьбьн баран,
Р'адьмусьн бан у мәйдан.

Бае диньк дькә гөжин,
Ө'wьр бун гөрмьк чава һьри,
Гөлие даре кьрьн хөшин,
Бәлг вәкәтьн чава мьри.

У барана ньқьтк мьршан
Дьньқьтә у дьбарә,
Ль сәр шәра we қизка һан
Дьбә мори у хөбарә.

Өрд у әзман тәв бунә йәк,
Ль һәр дәра шьли, багәр,

Бын сибәрке қиз у хортәк,
Һәвра бунә дьл у щәгәр.

Әзмане пир, сефил, нәхwәш,
Щьлка әwра авит сәр хwә,
Бәлг жи бунә һесре даре,
Бе нәмди хwә тенә харе.

Ле һәр дара әмре сәрбәст
Әшқа дьла дьбә кьлам,
Дьбә қнйат у дьбә бәхт,
Бәдәw дькә паиза һан.

Паиза һан, тәбйәт хwә жи,
Диле мәйә, әм хwәй, хөдан,
Фьтьл дьдә, дькә қижин,
Доргәра мә ль нав әзман.

ЛЕНИНГРАДЕР'А

Өз һатъмә вьра,
Дьле мында бьһар,
Тәра нәзар сәлам,
Нәзар бақе гөла.

Ль соғақе тәда
Тьме Ленин чуйә,
У бона мә нәмуйа
Әһи бе хәһ буйә.

Вәки бьдә һьлдан,
Қулти, зерандьне,
Кө мә аза бькә
Жь нир, қәтъл, хуне.

Өз һатъмә вьра,
Дьле мында бьһар,
Тәра нәзар сәлам,
Нәзар бақе гөла.

*
* *
*

Дә бь хатьре тә, Ленинград,
Тә дьһельм дьчъм эз,
Ньһа ль ҫьр Һивйа мьнә,
Әвра гөла, Әлагәз.

Тө шолана Окйтабре,
Ленинград, қиза рьнд,
Чьқас тышт эз жь тә дьвьм,
Чьқас гөл у нәбандьн.

Мьн дьле хвә ль щәм тә һьшт,
Ленинград, қиза рьнд,
Мьнра иро дьльн у пьшт,
Шанәшине тә бльнд.

Дә бь хатьре тә, Ленинград,
Тә дьһельм дьчъм эз,
Ньһа ль ьр Һивиа мьнә
Чйәе бльнд, Әләгәз.

НЕВА

Пелә гөрһн, пелә һарһн,
Кәла Нева иро рабуйә,
Пела һәвра зарә-зарһн,
Кәла Нева иро рабуйә.

Пелә сыпи, мина пәмбө,
Мина тука мәрьве дема,
Ль қрахе чем дькәвһн,
Һеса навә иро Нева.

Нева, Нева, бәсә, бькән,
Кө бьвиньм әйна руйе тә,
Рәwше бьдә қьрахе хwә
Нева, Нева, рәнәт бьвә.

Пелә гөрһн, пелә һарһн,
Кәла Нева иро рабуйә,
Пела һәвра зарә-зарһн,
Кәла Нева иро рабуйә.

1956

ӘРМӘНИСТАН

Тә бука тәзә иро бәр пәрде,
Шәwq жь тә дьчә әрша у әрде.

Меше Лорйа шин тәра бьск у пор,
Бәгдайя доре бәйрақа мә сор.

Кәзие тә бунә чәвкани у чәм,
Кө сәр синге тә дькьн ләмә-ләм.

Севан у Айгьр чәве тәйә рәш,
Әрәз у Зәнгу тәра рәхт у рәwш.

Әләгәз хьзем ль бевла пижин,
Агарак, Гйумуш гөһаред зерин.

Ширак қолә зер ль әнйа кәвәр,
Реед мә фьрә бөрөйе тәнә сәр.

Бәрфа Гридаг сисә, сәфәри,
Дәв у дьране тәйә шәкәри.

Мерг—кәwшәне тә гөл, сосьнә нав,
Сурәтед тәнә, леве тә зырав.

Ләмге Илийч тора тә мьршан,
Пуч, бәтрәнг кьрын тәри, тәристан.

Дәшта Арарат тәра синг у бәр,
Ереван дөрә, щәwаһьр ль сәр.

Кәмбәре тәнә канале тәзә,
Хwәлйа қьр у дем бь wана рәзә.

Урьс, әрмәни, көрд, адрбешан,
Һәвра комәкьн, һәвра рөн у шан.

Әw тьме тәвьн, әw һәвра сазьн,
Бона һәв бунә биләк у базьн.

У чава пешкеш һекәла зерин,
Песи́ра тәва ордена Ленин.

Өз моташе тэ, эз дэнгбеже тэ,
Дьле дьнеда ль Москва ма.

Тэви хушк, бьра, дор съфра тьжэ
К'асе һьлтиным бой бука тэээ.

1960

ДИСА ХВЭНДКАРЬМ

Диса хвэндкарьм...

Өз жь бэхте хвэ рази, кӧбарьм,
Ль гашла тәда, Москва мэзын,
Меван ниньм, хвәй у хӧданьм.

Диса хвэндкарьм...

Өз кӧрде лахе Өлӧгәза пир,
Өвләде тәмә, Wәтән, дьлбарьм
Чава жь дйа хвэ кӧ дайә мын шир.

Диса хвэндкарьм...

Бона ӧлме нӧһ эз кәсьримә,
Өз ньрътк, Москва, ӧлме тә бәрә,
Тӧ сәрканйа бәхт, пышт у база мә.

Диса хвэндкарьм...

Сәре хвэ һьлдын жь ахе гӧра

Кал у баве мьн, мьнра гөлэшбьн,
Иро эз сэрбәст у бәхтәварьм.

Диса хвэндкарьм...
Бо әмре сьбе эзи баварьм,
Пьшт у базе мьн нәзар, нәзарьн...

1959

QИЗА УРЬС

Чэвэ нешинь—эзмане сайи,
Дем дьтэйисэ мина зер,
Бәшәр руньштйә сәр лева,
Кө дьхөлхөлә чава
Щава жь чие те бәржер.
— Бьбәхшин, хушке,—дьбежъм,
— Кәрәмкә.
— Тәзә һатъмә, хәрибъм,
К'едәрейә Мәйдана Сор?
Бәнгзе we хвәш бу,
бәшьри,
Мьн тьре һәма ван чаха
Хушка мьн
Бәр мьн
Сәкьни.
— Әм һәрьн,—әве гот,
Мә ләзанд,

Дэв у дьране
 шэкъри,
Р'өн данэ мьн,
 Қниат у қәват,
Тә дьгот дьчум бәр бь мал,
Сәр синге Әләгәза кал.
У дьмәшын әз у әw,
 Чава хушк,
 Чава бьре әдәти
Чава хун дькьшә, дьчә
 Бәр бь дьләки.
Чәвә һешиньн—әзмане сайи,
Дем дьтәйисә мина зер,
Дьли фьрәйә, бәрә,
Р'әам у рәwш же дьбарә,
Ләма меване мина мьн,
 Бьвә чин,
 Бьвә чех,
 Бьвә к'өрд
Москвае нәсаб дькьн мала хwә
 У т'ощар жь ван,
 Т'ө кәсәк
 Тәне наминә, нахальфә.

МАЛДА

(Кәрик жь поэма «Бист сале дьн»)

Бу кәwтина кәлбе вәмьс,
Һат пешйа мә, ль мә шабу,
Әм гьһиштнә нәwша тәмьз.
Баки һеньк ль мә рабу.

Әwьр қәлышин, бьруск весйа,
Стәйрка чәве хwә қөнщьранд.
Шәв у тәбйәт ль һәв альян,
Қәй қиз, хорте һәвдө вәбанд.

Бина гөла, көлилк, сосьн,
Пера һатын, әм тәв һьлдан,
Пера-пера пешбәри мьн
Шәмал вәдан щотә шәмдан.

Шәв бәтрәнг бу, сьльки чу,
Нәwша кәзи һатә хане,

Кэлб шабуна фырқаскыр зу,
Чава кькел ль майдане.

Ле чь нәвшә, кане нәсар,
К'ане гьжниже ль доре
(Бал мә вабу нал у нәвал,
Вьр жи вайә һе, мьн тьре).

Бу рәдина дәри, хвәбәр,
Бәр мә вәбу, әм чун һөндөр,
Жьна навсәрә демқәмәр
Сәлама мә ширьн вәгьрт.

— Дйа мьнә әв, дайка Шәме,
Щәмал мьнра кьр галә-гал,
Ле әв хорте меване мә
(... У дера гот нал у нәвал).

— Кәзар щари хер һатьнә,—
Шәме гот у вәбәшьри,
Чәве we рәш тәв бьрьқин
Мина карбаре нәхшкьри.

Ә, чь малә, шушти-мушти,
Һәр дәр шушә у пәнцәрә,

Бан сэр диwара руньшти,
Хэмла wана һэвpa шэрэ.

Ль сэр диwер тәне шыклэк
«Сэлам wэpa жь космосе»,
Һэв шадьбын қиз у хортэк,
Чаwа гөл у гэнще рое.

Р'адио һеди дьльлинэ
Мьqамэки әмре тэзэ,
Дайка Шәме сьфре тинэ,
Датинэ сэр нан у рэзэ.

Дәрва шэвэ, дәрва тәри,
Мал бона ма буйэ сьтар,
У әм ширьн хәбәр дьдын,
Һэзар гьлийа тиньн сэр зар.

Кане стере бәрейи кәвн?
Кане щьл, лопе рьт'ьли?
Кане коч, бар у кане тәвн,
Әмре дьлхори кәсьри?

Ка бәхирэ, кане тәндур?
Ка челәка гоше мале?

К'ане к'олфэта бе дэстур
У к'олоче сәре сале?

Әмре кәви мър, вәтәмьри,
Әдәт бу дил, һатә гьртън,
Әw бун кәвьр, бунә кәри,
Кө әв тама бе чеқырьн.

Мә ани бир кәзар гъли,
Пърс у пърсйар бунә гәwлаз
Шәме һьнәки сәқыри,
Паше wa гот дайка херхаз:

— Шькър буйә әсьл у әсас,
Мьразе мьн һатә сери,
Сьламәти кө паиз бе,
Әзе Щәмал бьзәwшиньм.

Малә шькър терә, тьжи,
Мала бе зар, тьм бе рәwшә,
Мала бе зар-нане тьси,
Зара у әwләд-чъра гәшьн.

Хәзала мьн шькър исал,
Хwәндьна хwә тинә сери...

Мын тэгминкър, wәки Щәмал
Дьбе бәсә шәвбөһери.

У әм разан, хәw бу падша,
Ле әз хөлам... хәw—бәра шин,
Әз кәвьрәк ле дапалйам
Кәта шәв кәтә бәр рөһстин.

1962

МЕРХАСИ

Мерхаси ньна хэбатэ, хөдан,
Хэбатэ ньна канйа дэвлэте.
Бэре ке хвэдькър чөх у чэркэзи,
Ке гьредьда қайша хвэ форме,
Ке колос даланд шэра нэмоди,
Ке хвэ вэрдькър апыншие бьскин,
Ке зэнгу дькър нэспа эрэби,
Дьготын эвэ мерхасе эйни.

Мерхаси ньна хэбатэ, хөдан,
Хэбатэ нэртъм канйа дэвлэте,
Мэ Волга бьри бей қайша форме,
Дьжмьне фашист, кө нэтнэ сэр мэ
Мэльсин, кэтын бе чөх чэркэзи,
Р'акета мэ we бу хушка рое
Чи мэрэнэ нэспа эрэби?
Тэбйэте иро эм дил дьгьрын,

Өм мэрве садэ, өм галэ қэшэнг,
Бей чөх чэркэзи у бе апънщи.

Хэбатэ ньһа мерхасйа эйни,
Хэбатэ тьме канйа дэвлэте...

1959

ӘЛӘГӘЗ

Диса әз һатмә сәр пеша тә шин,
Мина көре тә, мина хwә бәре,
Гөл у сосне тә мын диса дитын,
Мина вәфт рәнге кәскәсоре.

Мын диса дитын бәйаре тә нәхш,
Занге тәйә пир, чәме тәйе гөр,
Бәрбанга тә кәw у һәwа тә хwәш,
Qәйтәнед бәрфе, дәште көлилкпър.

Мын тө нәдити wәдәе бәре,
Мынра готьнә дйа мын, мәзьна,
Хунхөра дабу тә каса жәре,
Көштьна тьфала, искина жьна.

Гәлие тәйә кур бь хун дыкышиан,
Сьме һәспе хунхөра ль тә бун

К'очэр пэришан сэр тэ дыгэриан,
Бьн барэ дэрда мэрум, бе һэбун.

Иро тэмами һати гёһастьн,
Сэлам дайё тэ тэва советие,
Р'абунэ һэзар кёлилк у сосьн,
Әз жи хвэй малым ль сэр синге тә.

Диса әз һатмә сэр пеша тә шин,
Мина кёре тә, мина хвә бәре,
Гёл у сосне тә мын диса дитьн,
Чава һәфт рэнге кәскәсоре.

1950

СЪВӨ

Шөве мина хушка әзиз,
Дәстур стәнд жь дәшт у банйа,
Р'ое бь тиренще хwәйә сис,
Р'әwш да аве чәм у канйа.

Һәр аведа зер у карбар,
Сәр көлилка авиа мьрщан,
Пәнщә у ав, ави, гиһа
Дьбрьрьqһн чава дөр, лал.

О, әв сьвә, сьва әмрә,
We алткьрийә тәрйа qьраш,
Әw әмьрра бәрәмбәрә,
Сьва тәзә, сьва сәрташ.

Сьва хере, бьмәш һәрә,
Ль нав wәлате капитал,
Батмиш бькә нәвс у зьндан
Щан, әв сьва, сьва әмрә.

1950

РУБӘЙТЕ ВӘТӘНКҢЗИЕ

1

Ғызырһа вәтән лә дьле мьнда,
Ғелина хвә чекьрйә вьра,
Әвә кө рөк-қьнийате дьдә мьн,
Кө әз чәк у сильва һылдым,
Кө бьвмә галә, кө бьвмә дәнҗбеж,
Кө бьвмә моташ лә сәре ван рйа,
Наве тәй мәзын лә сәр леве мьн.
Тө рөк у қьниат, вәтәне мәзын.

2

Хвәли вәки бь шөрәт бә,
Дьдә вәтән зер у мадан,
Бәрә вәки гәлә курбә,
Нав хвәда хвәй дькә гәмйан,
Мәрве кө тен дәрбаз дьбын,

Р'у дьнера гэлэ п'ьрын,
Чава б'ькын, к'ода һэрын
Диса гара ванэ м'ьрын.
Әм әвләде we хвәлиенә,
Әм әмре хвә дьднә вәтән.

3

Ч'йайи чьqас к'ө б'ьльндбә,
Диса пегә ле дькәвә,
Мәрве мерхас т'өшар-т'өшар
Жь дәшта шер қәт нарәвә,
Гәрә б'ь хуна хвә рәнг б'ькә
Әw хвәлйа, к'ө р'өн дайә wi
У мина де әw хвәй к'ьрйә,
Б'ь сәрбәсти, б'ь бәдәwn.

4

Т'ө к'ө м'ьри,
Д'ьви хвәли,
Жь де нави
Шарәкә д'ьн.
Ле тә wәки
Бона вәтән,
Н'ьвисинә к'ьлам

У бәйт
Жь we хwәлйе
Гәл, сосьне,
Шинбьн, тәра
Бьвнә кәмәйт.

5

Дәдә ль сәр һәв дьвнә зьншир,
Калбун, пирбуне мә дькьн тьвдир,
Дә рабә сәр хwә, мә һевшин дәде,
Кә дьһа гәшбә ахьрйа we бе.

1949

МЬQАМЕД БЬНАРЕ

1

Р'о-бука тэзэ дэркэт бэр пэрде,
Жь we дыбарэ шөмал у нөдир,
Буз шэрма бу ав у рьжйа эрде,
Саw кэтэ дьле зьвьстана пир.

Бага бышкуда лэйлан дьлизэ,
Ми ль сэр бэрхе ширьн дыкалэ,
Чэм хэмылинэ бь кэфа сисэ,
Ле эрше эзмин гэми дьзарэ.

Щан, чьqас хwэши, бьнара исал,
Тө qалтичэка эдлайа дьне,
Тө хэта тэзэ, хэбэра нубар
У думэqэска дэwра мэйө че.

Мьрна мьхэнэт, эw пира дьжмьн,
Бьра бьмьрэ, текэвэ тьрбе,

Ле wәки әw һат чок дани сәр мьн,
Wәки те... бьһар, бьра тәра бе.

Кө бытәмьрм у бьвмә хwәли,
У бьвмә қнйат бона гөлед тә,
Кө дьһа ширьн, дьһа бәдәwби,
Бьһара рәнгин, бьһара wәтән.

2

Бьһарә... әв чь хwәш бьһарә,
Бәрф кәтйә бәр рөкстин дьнәлә,
Дьнәлә, дьвә чәм,
Кө дькә ләмә-ләм,
Р'өн дьдә хwәлйа хам
Шен дькә демстан.
Хwәзла мьн бәрфедә,
Дьнәлә, дьвә ав,
Нәла we дьвә рәwш
Бона ван рожед гәш.

3

Бьһарә, багче мьни хәмьли,
Дор у бәре мьн бөһөшт у щьнәт,

Wэтэне мьни бе сэр у бьни,
Кобба тэ дьле мьнда бу қөдрэт,
Бей тэ хэрибе шарстанамэ,
Бьһар у лэйлан бей тэ чьранэ? .

1961

МӘЙАНӘ

Әзи вьрьм, ле тө дури,
Әз ньсрәте деме тәмә,
Тө бьһари, гөл у нури,
Зьвьстане бәтрәнг дьки.
Тө бәрфа чил ль сәр занга,
Тө кәвотка ван бәрбанга,
Тө тиренща рожа гәши,
Qәфьлимә, мын гәрм дьки.
Qизка бьчук, qизка бәдәw,
Tәфәкуре бәнгзе тәмә,
Бькән, бькән, гөләш бьбә,
Дьле баво тө хwәш бькә.

Әзи вьрьм, әзи дурьм,
Щолана тә – дьле мынә,
Тө кә һәйи әмри хwәшә,
Бәнгзе мыни тәва гәшә.
Тө фәм наки, тө һе тьфал,

Тө дьле мьнра буй тамар,
У аз бей тэ, дьл бе тамар,
Тъм тэнемэ, тьме бэтнал.
Ле щолана тэйэ қизин,
Ль бьн тэва советие гэш,
Һэртъм мина бьһара шин,
Һэртъм сэрбәст у хөданрәwщ,
Тө хәм нинэ, кө тө дури,
Қизка бьчук, қизка дәләл,
Тө бьһари, гөл у нури,
Тө тиренща рожа шәмал.

1959

АВИ

Р'оһьлат жь пәнще рое дьзэрьқә,
Авиа мьрщан ль сэр мерге дьбрьрқә,
Комбайнчимә, көме мьн қот, кав у көбар,
Чәнд гылие ва бе нәмди хвә тиньм сэр зар:
— Ави һетә, әмре вейа гәлэк кьнә,
Чәнд дәқе дьн, кө әw һьлат, кө әw бу қат,
Әwe дәме мергә зайә, дор йа мьнә.
Ле тә дьгот авие стәндын зар у зьман,
Чава нәйар чәнд тәне кур әwe мьн дан:
— Думьк кьне, сәwdәсәри, ақьл бәтәр
Тө дәқәйи, дәқиқәйи, әз бь хвә дәwr,
Тө ньрьтки, тө львәки, ле әз чйамә.
Бумә хонав әз сэр дара нәфт дайке тә,
Бумә қышйа ль сэр тьрба нәфт баве тә
Пак заньбә, баварйа тә ль мьн һәвә

Әзе бьвьм бәрф у баран сәр тьрба тә.
Мьн го—тө жи қөрә нәбә, бабах нәбә,
Авийа зәлал, авийа дәлал, wәки мәрьв нинбә,
К'е занбуйа, кө ру дьне ави һәйә.

1962

НОСТА

Ч'ввик тэне бона хвэ у шушуке хвэ,
Һелинэке зыльк-зыльк дьньтринэ,
Ле эв һосте мерхас шэв-рож дыщэдинэ
Бона мьн у һэвале мьн ви тамида
Мал-һелине бь хөдане ль һэв тинэ.
Дьле мьно, бьдэ мьн рөн, бьдэ қьнйат,
Кө пгеше мьн бьвэ сибэрк бой ви һосте эфат.

1962

ТӘМИЙА ӘСКӘР

Муске Ә'мора, кә әмре хwә да
рькина ве рожа мэйә бәхтәвар.

Дае, бьрина мын хәдарә,
Дае, бьрина мын кәw нагрә,
Дае, бьрина мын бефәсалә,
Дае, дае.

Дае, сьвә бу, сьвә зу бу,
Р'ое тәзә нәдир дабу,
Һатә сәр мә нәйарә,
Дае, бьрина мын хәдарә.

Дае, әз дьмрьм, һун дьминьн,
Кок ль фашист бьқәлиньн,
Бьра әw бьминә бесьтарә,
Дае, бьрина мын хәдарә.

Дае, аз дьмрѣм бона вѣтѣн,
Вѣки Ѡлѣгѣза мѣн тѣме гѣшбѣ,
Вѣки ѣм дѣса нѣбѣн бѣчарѣ,
Дае, бѣрина мѣн хѣдарѣ.

Дае, бѣра дѣса бука тѣ
Чѣва кѣлдѣ, бѣска бадѣ,
Кѣфѣе гѣредѣ, нѣминѣ фѣчарѣ,
Дае, бѣрина мѣн хѣдарѣ.

Дае, аз дьмрѣм, хатре тѣ,
Дае, бѣрина мѣн хѣдарѣ.

1961

Хэлдєра барбыр,
Хwєра бьзна малхөр.

1959

* * *

Хаси, хэзур у зэва,
Бъра, кӧрап у кӧрхал,
Жь сьве нэта роава
Топбун, кърьн галэ-гал,
Аwqас пайи данэ һэв,
Кӧ дэв ль ван майэ жэв,
Зьман ль ван дьwиқә,
Минани заре сава,
Дьбен: шорба мэ биқә,
Пъшрука мэ-мастава...

1961

* * *

Зьман ль wi сорани,
Әв қәлиботк пек ани:
— Ве дьнеда хенжъ мьн
У бава мьн кәс т'өнә;
Бона хwә wa дьбежә,
Әв сәхире нәзанә.

1958

* * *

Дө руйе шинэ, дө астар,
Хэбэр дьдэ һал у қал,
Аwqa гайа дьдэ хwэ,
Пэсна ль хwэ дькэ бар,
Гьлие ширьн дьрежэ,
Кө эw көрде лап пешэ,
Ле нэйф, нэзар у нэзар,
Әw бы көрди нызанэ,
Дө щара дөдө дькэ чар.

1958

Өз дьхуньм клама тә:
Һавинә, ро ль жоре дьдьжлинә,
Пышта мерьва дьшәwtинә;
Ле пьзмамо, бьбәхшинә,
(Өгәр зедә зьманибә),
Жь кьлама тә
 Сөра хәдар
 Мина нәза,
Вәйнахе мьн дьләрзинә.

1958

*
* * *

Дэфе сьпи ль сурәте тә,
Хәва шәва ль тә нәрьми,
Тө тәрзира кәти ләще,
Әw шаләки роже дьдру,
Тө дьнвиси сәрһатике.
Бәсә, пьзмам, бьнәрьми,
Чәве хwэндкара қәрьмин.

1959

* * *

Әw гөндда дьчу бәр бәрха,
Р'удьньшт ль бәр тәндуре,
Ле диплом дәстхьст бу ага,
Го эзьм былбьле Шәруре.
У ньһа ль куче қиркьри,
Вьк-вала, бәрәдай дьгәрә,
Наве гөнд, тәндуре биркьрйә,
Әв мәрум, әв көнде фьқарә...

1959

* * *

Жь щьмаэте дьдзэ,
«Кэлэшо» у «Бэжна ке»
Дерс дькә у дьрежә,
Бе хве, бе тәм дьпежә,
Qөрә дьбә чава дик,
— Әзым дэнгбеже әсли.

1959

«Һьльнтьр мьльнтьр,
Көр жь баве бьльндтьр»,
Бави дьзэ, бе исаф,
Дьпэкинэ вьр у вьр,
Көр жи һәла чәнд чьвта,
Жь баве хвә дәрбаз кьр.

1958

* * *

Мын хwэнд поэма тэ,
Ле, пьзмамо, нэвежэ кэси,
Нае бира мын тыштэк,
Хенжи «топе Qэpce».
Поэма тэ се ситъл ав,
Хwe битэр навэ ль нав.

1958

* * *

Сэри дарэ,
Зьки мэьн,
Галэ-галэ,
Кё ру дьне
Тэне эьм.
Бьра бежэ,
Бавэр нэкэ,
Ситла вала
Нэртъм эвра,
Qалмэqала.

1959

Кламе тэ ёса зэфын,
Wэкэ стэйре ру эзмана,
Wэкэ qуме qумьстана,
Ле, пьзмамо, ина бькэ,
Къламе тэ ёса тэлын,
Ёса бэтрэнг, ёса бетэм,
Wэхта хwэнди wан дьхуньн,
Зэфэ бекеф у бэткалын.

1958

СЭРЭЦЭМ

	Р'у
Р'оне м'н q'рна м'нэ	3
Програма партиае	5
Сэлам, Москва	9
Пайиза Москвае	11
Ленинградера	13
* * *	14
Нева	15
Эрмэнистан	16
Диса хwэндк'арьм	19
Qиза урьс	21
Малда	23
Мерхаси	28
Элэгэз	30
Сьвэ	32
Р'убэйге wэтэнк'эзие	33
Мьqамед б'наре	36
Мэйанэ	39
Ави	41
Юста	43

Тэмийа эскәр	44
* * *	46
Хаси, хэзур у зэва	47
Зьман ль Wi сорани	48
Дö руйе Winä	49
Эз дьхуньм клама тэ	50
Дәфе сьпи ль сурәте тэ	51
Әw гөндда дьчу бәр бәрха	52
Жь щьмаәте лдьдзэ	53
Һьлһнтър мьлһнтър	54
Мьн хwэнд поэма тэ	55
Сәри дарә	56
Кламе тэ öca зәфьн	57

Сәһ'иде Ибо
Қўрна мьн

Р'едактор Усьве Бәк'о
Шьклчи Г. Мурад'ян
Р'едакторе бәдәшәтиә Ан. Гаспар'ян
Р'едакторе техникйе В. Галст'ян
Коректора контрол Э. Бәк'ойева

ВФ 05538 Т'әмбә 546 Тираж 500

Кагәз 70×92¹/₃₂ Бәлгнәшьре мәнгане 1,87
Бәлгнәшьре нәширәте 3,75.
Бона нәшьре һатйә спартын 18/II с. 1963
Бона чапкърне һатйә қолкърне 31/V с. 1963
Қимәт 6 к.

Нәшьрхана I-е йа идара Һайполиграфһрате
Ереван, содақа Алаверд'ян № 65, с. 1963

ҚИМӘТ 6 К.